

ผลกระทบของการประกาศข่าวทางเศรษฐกิจต่ออัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)

นายจักรกฤษณ์ หังสพฤกษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเงิน ภาควิชาการธนาคารและการเงิน

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-4299-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE IMPACT OF MACROECONOMIC NEWS ANNOUNCEMENTS ON EXCHANGE RATE
(BAHT/US DOLLAR)

Mr. Jakkrid Hangsaphruek

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Finance

Department of Banking and Finance

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-4299-1

จักรกฤษณ์ หังสพฤกษ์: ผลกระทบของการประกาศข่าวทางเศรษฐกิจต่ออัตราแลกเปลี่ยน บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (THE IMPACT OF MACROECONOMIC NEWS ANNOUNCEMENTS ON EXCHANGE RATE BAHT/US DOLLAR) อ. ที่ปรึกษา: ดร.ชโยดม สรรพศรี, 94 หน้า. ISBN 974-17-4299-1.

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อทดสอบการตอบสนองของตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีต่อการที่ตลาดฯ รับทราบข้อมูลความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวทางเศรษฐกิจ (Forecasting Error) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนรายวัน บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ กับความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวทางเศรษฐกิจแต่ละชนิด ของประเทศไทย 7 ชนิด และประเทศสหรัฐฯ 7 ชนิด ลำดับต่อมา ได้จัดแบ่งความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวที่เป็นบวก หรือข่าวดี และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวที่เป็นลบ หรือข่าวร้าย ของประเทศไทย และประเทศสหรัฐฯ ลำดับต่อมา จัดความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวทางเศรษฐกิจเป็น ของประเทศไทย และประเทศสหรัฐฯ หลังจากนั้นศึกษาความแปรปรวนที่เกิดขึ้น โดยทำการศึกษานในช่วงระยะเวลา 1 พฤษภาคม 2543 ถึง 31 ธันวาคม 2546

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน กับ ความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวชนิดต่างๆพบว่า มีเพียงบางข่าวของประเทศไทย และประเทศสหรัฐฯเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้ ประเทศไทยได้แก่ ข่าวดุลการค้า ข่าวดุลบัญชีเดินสะพัด ข่าวผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ข่าวดัชนีราคาผู้ผลิต ข่าวดัชนีราคาผู้บริโภค พบว่าข่าวดัชนีราคาผู้บริโภค มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนมากที่สุด ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ข่าวดุลบัญชีเดินสะพัด ข่าวดัชนีราคาผู้บริโภค ข่าวอัตราการว่างงาน พบว่าข่าวอัตราการว่างงานมีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวที่เป็นบวก หรือข่าวดี และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวที่เป็นลบ หรือข่าวร้าย ของประเทศไทย และประเทศสหรัฐฯ พบว่าตลาดฯ มีการตอบสนองที่ไม่เท่าเทียมกัน (Asymmetric Response) ดังนี้ตลาดฯ จะตอบสนองต่อข่าวร้ายที่มาจากประเทศไทย ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนตัว แต่ตลาดอัตราแลกเปลี่ยนไม่ตอบสนองต่อข่าวดีจากประเทศไทย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนรายวันกับความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย และประเทศสหรัฐฯ พบว่าตลาดฯ มีการตอบสนองที่เท่าเทียมกัน (Symmetric Response) เมื่อพิจารณาการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนรายวัน พบว่ามีความแปรปรวนสูง อันเนื่องมาจากตลาดอัตราแลกเปลี่ยนมีการตอบสนองต่อปัจจัยต่างๆ นอกเหนือจากความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวที่ใช้ในงานวิจัยนี้ และพบว่าความแปรปรวนในปัจจุบัน (Variance) มีความสัมพันธ์กับความแปรปรวนในอดีต และความคลาดเคลื่อนในอดีต (Error Term) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ จากการศึกษาพบว่าเมื่อเกิดความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะข่าวร้ายของประเทศไทย ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนผันผวน มีการแกว่งตัวขึ้นลง ในระยะสั้นผู้รับผิดชอบนโยบายการเงินควรทำการแทรกแซงเพื่อป้องกันหรือลดความผันผวน พร้อมทั้งควบคุมการซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่มีธุรกรรมที่ผิดปกติเพื่อป้องกันการเก็งกำไร ในระยะยาวผู้รับผิดชอบนโยบายการเงินควรวิเคราะห์หาสาเหตุของความผันผวน รวมถึงการคาดคะเนและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนนโยบายการเงินให้เหมาะสมกับสถานะการณ์ สำหรับนักลงทุนควรทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน เช่น Value at Risk เป็นต้น หลังจากนั้นจึงเลือกใช้เครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น Forward Swap Option เป็นต้น

ภาควิชา การธนาคารและการเงิน
สาขาวิชา การเงิน
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4682189126: MAJOR FINANCE

KEY WORD: EXCHANGE RATE / MACROECONOMIC NEWS / FORECASTING ERROR

JAKKRID HANGSAPHRUEK: THE IMPACT OF MACROECONOMIC NEWS ANNOUNCEMENTS ON EXCHANGE RATE (BAHT/US DOLLAR). THESIS ADVISOR: CHAYODOM SABHASRI, Ph.D., 94 pp. ISBN 974-17-4299-1.

The objective of this study is to test the reaction of the foreign exchange market to forecasting error caused by changes in macroeconomic indicators. The relation between the daily movement of the US dollar to Thai baht (USD/THB) exchange rate and forecasting errors of seven macroeconomic indicators in the US and Thailand were used. The seven macroeconomic indicators are: balance of trade, current account, gross domestic product, producer price index, consumer price index, inflation rate and unemployment rate. Forecasting errors are divided into good news and bad news for each country and whether the news came from the US or Thailand. The study covers Thailand and the US from May 1, 2000 to December 31, 2003 and examines the daily movement and volatility of the THB/US exchange rate.

The first model shows that only some forecasting errors from Thailand have a statistically significant correlation with the daily movement of exchange rate. The consumer price index was found to have the greatest impact on the daily movement of the exchange rate. Some forecasting errors from the US have a statistically significant correlation. The unemployment rate was found to have the greatest impact on the daily movement of the exchange rate.

The second model examines the effect of good news and bad news from Thailand. Forecasting errors have an asymmetric response in the foreign exchange market. Therefore, the foreign exchange market responds to bad news from Thailand and the Thai baht depreciates relative to the US dollar. However, the foreign exchange market does not respond to the good news from Thailand.

The third model shows if the source of news is important; the foreign exchange market has a symmetric response for the news from the US or Thailand. Moreover, the daily movements of the exchange rates are highly volatile because the foreign exchange market reacts to other factors and the present variance has a statistically significant correlation with the previous variance and error term.

The implications of this study are useful for both policy makers and investors. Forecasting errors of macroeconomic indicators, especially bad news from Thailand, do affect exchange rate volatility. In the short run, policy makers should to intervene in order to reduce the exchange rate volatility. In addition, they should control foreign exchange transactions. In the long run, policy makers should determine the cause of volatility, forecasting the results of volatility in order to optimize policy. Investors should measure potential losses by using financial tools such as value at risk (VaR). Investors may then use the financial tools to protect or reduce risk such as forwards, swaps or options.

Department of Banking and Finance
Field of study: Finance
Academic year 2005

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Chayodom Sabhasri

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชโยดม สรรพศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ธานี ชัยวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ทั้งสองท่านได้เสียสละเวลาในการให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ของการศึกษา ตลอดจนได้กรุณาแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ธิรพัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.รัฐชัย ศีลาเจริญ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรารัตน์ ชัยปาณี และ รองศาสตราจารย์ ดร.พงศา พรชัยวิเศษกุล ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณอภิศร ธรรมทรวง คุณวิโรจน์ พิพัฒน์กิตติกุล คุณอภิชาติ โชติโสภณ พงศ์ คุณสมเจตน์ เศษะอินทราวังศ์ คุณจาตุรนต์ เกรียงทิพย์เสกกุล คุณวรพจน์ ดันยลักษณ์ คุณชฤทธิ์ สุขนิมิตเจริญ คุณ วรายุ วัฒนศิริ คุณชลิตา พรหมจันทร์ คุณสุรจวดี ยิ่งยุทธชัยชาญ คุณลักขณา จิระมาวิน คุณพิมพ์รัตน์ ศิริรัตน์แก้ว เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการทางการเงิน เจ้าหน้าที่หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน เจ้าหน้าที่ห้องคอมพิวเตอร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ และสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และ เพื่อนๆ ที่ให้การสนับสนุน ความห่วงใย กำลังใจ และกำลังทรัพย์แก่ผู้เขียนเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ผู้เขียนขอกราบบูชาพระคุณ ท่านพระอาจารย์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน วัดป่าบ้านดาด ท่านพระอาจารย์ลี กุสลธโร วัดภูผาแดง ท่านพระอาจารย์จิตต์ จิตตวโร วัดควนจง ท่านพระอาจารย์ปรีดา ฉันทกโร และท่านพระอาจารย์ดั้น วัดป่าดำนวิเวก ที่ได้เมตตา ให้กำลังใจ แก่ผู้เขียน คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนขอมอบแด่คุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณ และอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1: บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	4
บทที่ 2: แนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดและทฤษฎี.....	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทที่ 3: อัตราแลกเปลี่ยนกับตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย.....	16
กรอบนโยบายการเงิน.....	16
ระบบอัตราแลกเปลี่ยนและเงินบาทในประเทศไทย.....	18
ตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญและใช้ในงานวิจัย.....	20
บทที่ 4: วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
บทที่ 5: ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล.....	52
ผลการทดสอบความสัมพันธ์แบบจีน่า.....	53
ผลการทดสอบหาความสัมพันธ์ของความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าว กับการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน.....	55
บทที่ 6: สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	76
รายการอ้างอิง.....	80

ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก ตารางแสดงค่า t statistics.....	84
ภาคผนวก ข ตารางแสดงค่า F statistics.....	85
ภาคผนวก ค ตารางค่าสหสัมพันธ์.....	88
ภาคผนวก ง ภาพประกอบ 4.1.....	90
ภาคผนวก จ ตารางแสดงผลการคาดการณ์ข่าว โดยวิธี ARMA.....	91
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	94

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 สรุปปัจจัยที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนในระยะยาว.....	9
3.1 สรุปปัจจัยทางเศรษฐกิจและความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น.....	36
4.1 ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในงานวิจัย.....	41
4.2 หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในการประกาศข่าวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	42
4.3 สรุปเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	48
5.1 ผลการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูล.....	53
5.2 ค่าสหสัมพันธ์การเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนรายวันกับความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าว.....	55
5.3 ผลการประมาณค่าตัวแบบที่ 1.....	57
5.4 ผลการประมาณค่าตัวแบบที่ 2.....	62
5.5 ผลการประมาณค่าตัวแบบที่ 3.....	64
5.6 ผลการประมาณค่าตัวแบบที่ 4.....	66
5.7 ผลการประมาณค่าตัวแบบที่ 5.....	69
5.8 ผลการประมาณค่าตัวแบบที่ 6.....	71
5.9 ผลกระทบจากความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าว ต่ออัตราแลกเปลี่ยน.....	73
6.1 สรุปปัญหาและวิธีแก้ไข.....	76

สารบัญญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1.1 มูลค่าสินค้าส่งออก และนำเข้าของประเทศไทย.....	1
3.1 ดุลการค้า และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	22
3.2 ดุลการค้า และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	23
3.3 ดุลบัญชีเดินสะพัด และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	24
3.4 ดุลบัญชีเดินสะพัด และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	25
3.5 GDP และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	26
3.6 GDP และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	27
3.7 PPI และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	28
3.8 PPI และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	29
3.9 CPI และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	30
3.10 CPI และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	31
3.11 INF และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	32
3.12 INF และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	33
3.13 UE และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	34
3.14 UE และความคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ข่าวของประเทศไทย.....	35
4.1 อัตราแลกเปลี่ยน บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และเปอร์เซ็นต์การเคลื่อนไหว ของอัตราแลกเปลี่ยนรายวัน วันที่ 1 พฤษภาคม 2000 ถึง 31 ธันวาคม 2003.....	90
5.1 ความสัมพันธ์แบบชี้นำ.....	54